

STANDPUNTENCATALOGUS 2022 – 2026

behorend bij ons verkiezingsprogramma:

DUIDELIJK.

DICHTBIJ.

DAADKRACHTIG.

Voorwoord

Als leidraad voor de bestuursperiode 2022-2026 heeft het CDA Roosendaal het verkiezingsprogramma *DUIDELIJK DICHTBIJ & DAADKRACHTIG* gepresenteerd.

Ons verkiezingsprogramma is een programma op hoofdlijnen. Het bevat de onderwerpen en speerpunten die wij het meest belangrijk vinden.

In dit document geven we een uitgebreide uiteenzetting van onze standpunten. Deze uiteenzetting is gebaseerd op het verkiezingsprogramma en werkt het verkiezingsprogramma nader uit. De lezer van het verkiezingsprogramma krijgt snel en op een aansprekende manier een goede indruk van waar het CDA Roosendaal voor staat. De lezer van deze standpuntencatalogus kan meer te weten komen over onze standpunten op diverse onderwerpen.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Goed samenleven

Wijkgericht werken p. 4

Cultuur, sport en vrije tijd p. 5

Hoofdstuk 2: Goed wonen, werken en leren

Wonen p. 9

Economie p. 11

Bedrijven en bedrijventerreinen p. 12

Agrarische sector en platteland p. 13

Onderwijs p. 13

Hoofdstuk 3: Goed verzorgen

Duurzaamheid p. 15

Afval p. 16

Zorg p. 17

Hoofdstuk 4: Goed beschermen en besturen

Veiligheid p. 21

Bestuur en financiën p. 23

Hoofdstuk 1: Goed samenleven

De eerste kernwaarde van het CDA is: Solidariteit. Dit betekent dat we verbindingen maken tussen verschillende groepen in de samenleving. De samenleving wordt daardoor hechter. De middelen om dit te bereiken zijn onder meer wijkgericht werken, sport en cultuur en bereikbaarheid.

Wijkgericht werken

Wijkaanpak

De woonwensen van de inwoners behoren centraal te staan in het woonbeleid van de gemeente. Zowel de woning als de leefomgeving zijn voor inwoners van essentieel belang. Iedere inwoner beleeft dit op zijn of haar manier. Maatwerk is dan ook nodig. Er moeten voldoende voorzieningen zijn in alle wijken en dorpen. Denk aan winkels, scholen en dorps- en buurthuizen. Dit is vooral in de dorpen een groot punt van aandacht. Er moet veel aandacht zijn voor de woon- en leefomgeving van ouderen. Kinderen moeten veilig samen op straat kunnen spelen.

Vitale wijken en dorpen

Het CDA Roosendaal staat voor vitale wijken en dorpen. Met een goede monitoring als basis en vervolgens op advies van en samen met bewoners kunnen visies voor verbeterpunten worden opgesteld. Daarop worden plannen gebaseerd voor de lange en de korte termijn. Wij staan garant voor het structureel beschikbaar stellen van financiële middelen om die verbeteringen mogelijk te maken.

Voorzieningen

De beschikbaarheid van ontmoetingsruimtes en andere sociale voorzieningen is essentieel. Dit geldt met name voor ouderen en mensen met een beperking.

Wijk- en buurthuizen

In de wijken en dorpen is het in stand houden van een goed functionerend wijk- of dorpshuis van zeer grote waarde voor de leefbaarheid. Dit draagt niet alleen bij aan het verbinden van mensen en aan de sociale contacten, maar ook aan het verenigingsleven.

Betrokkenheid

In het kader van vitale wijken en dorpen vindt er een periodieke monitoring plaats van hoe een wijk of dorp er voorstaat. Ook vindt gestructureerd overleg plaats tussen de gemeente en de wijken en dorpen. Waar nodig vinden verbeteringen plaats, waarbij er veel ruimte is voor bewonersinitiatieven. Jaarlijks stelt de gemeente voldoende budget beschikbaar voor de dorpsraden en leefbaarheidsgroepen om de leefbaarheid in de wijken en dorpen een extra impuls te geven.

Sport en spel

Voor kinderen zijn goede speel- en sportvoorzieningen in alle wijken en dorpen nodig. Een belangrijk aandachtspunt hierbij zijn de kinderen met een 'rugzakje'.

Vergroening

De gemeente stimuleert het proces om te komen tot meer groen in plaats van verharding. Dit is noodzakelijk om de temperatuurstijging en de toename van hevige regenval het hoofd te bieden. In brede zin wordt daarnaast gewerkt aan het verbeteren van de luchtkwaliteit.

Onderhoud van grijs en groen

De gemeente dient het goede voorbeeld te geven, ook waar het gaat om het onderhoud van grijs en groen. Schoon, heel en veilig is daarbij het devies. Onkruidbestrijding is een aandachtspunt, in het bijzonder rondom beeldbepalende plaatsen.

Bewonersinitiatieven

De gemeente faciliteert bewonersinitiatieven voor het schoonmaken en schoon houden van de woonomgeving, zoals het inzamelen van afval en het bijhouden van kleine plantsoenen. Bewoners die hieraan bijdragen kunnen op gemeentelijke steun rekenen. Deze ontwikkelingen dragen immers bij aan bewustwording en gedragsverandering. Heldere criteria zijn hierbij noodzakelijk.

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligers hebben grote waarde voor het samenleven in wijken en dorpen. Het ondersteunen van vrijwilligers is noodzakelijk. Zij zijn immers vaak in staat om de verschillende groepen, zoals jongeren, ouderen, sociaal- economisch kwetsbaren en mensen met een migratieachtergrond met elkaar te verbinden.

Overlast

Het is fantastisch dat, zoals in de binnenstad, veel evenementen worden georganiseerd. Van belang is wel dat een zorgvuldige afweging plaatsvindt met betrekking tot de hinder (bijvoorbeeld geluidsoverlast) voor omwonenden.

Parkeren

De parkeerdruk loopt in veel wijken op. Door de problemen in kaart te brengen kunnen we gericht onderzoeken welke praktische oplossingen haalbaar zijn.

Honden

Hondenpoep en loslopende honden worden als flinke overlast ervaren. Hondenbezitters worden hierop voor zover nodig aangesproken.

Participatie

Bij alle planontwikkelingen wordt zoveel mogelijk uitgegaan van “overheidsparticipatie”. Dat houdt in dat inwoners en bedrijven hierbij in een vroeg stadium worden betrokken. De gemeente maakt het mogelijk voor betrokkenen om hun wensen zo goed mogelijk kenbaar te maken. Daarna volgt planontwikkeling. De rol van de gemeente verandert dus van eigen planontwikkeling naar planontwikkeling na het vernemen van wensen en behoeften. Niet op alle dossiers is even veel inbreng mogelijk. Daarom brengt de gemeente in kaart wanneer en in welke mate inspraak mogelijk is.

Vervoer

In het kader van leefbaarheid is goed openbaar vervoer noodzakelijk, zoals goede (buurt)busverbindingen tussen onze stad en onze dorpen en een goede treinverbinding met Antwerpen. Belangrijk is een goede samenwerking met de gemeenten in de regio, provincie en rijk ten behoeve van bereikbaarheid. We vragen samen aandacht voor een betere ontsluiting van West-Brabant richting Rotterdam (A17- A16) en Midden- en Oost-Brabant (A58) en voor minder files bij knooppunt De Stok en bij Etten-Leur, richting Breda.

Cultuur, sport en vrije tijd

Culturele rijkdom

Cultuur, evenementen, sport en het verenigingsleven zijn het cement van de duurzame Roosendaalse samenleving. Het verbindt mensen door onder andere samenwerking en

betrokkenheid, er is respect voor elkaar en het werkt inspirerend. Roosendaal, met zijn dorpen, heeft vele sportverenigingen. Het is de gemeente in Brabant waar de meeste evenementen zijn en dat zegt veel. Voor iedereen is wat passends te vinden en dat is belangrijk, voor jong en oud. Met de doorontwikkeling van het Cultureel Netwerk, de uitvoering van het cultuurbeleid en de verbinding met wijken en dorpen, zorg en economie, heeft Roosendaal een mooi cultureel landschap. Het Cultuurcluster en de Kring met het aanpalende Tongerloplein blijft een belangrijke culturele pijler met erfgoed, educatie en podiumkunsten en is toegankelijk voor Roosendaalse verenigingen.

Cultuureducatie voor alle kinderen en jongeren

Cultuureducatie is een essentieel onderdeel van de persoonlijke en sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren en dit heeft voor het CDA Roosendaal een hoge prioriteit.

De verbindende kracht van cultuur

Het CDA Roosendaal hecht een groot belang aan het verbinden van cultuur- en sportactiviteiten aan onderwijs, zorg en bedrijfsleven. Die samenwerking leidt tot de grootste positieve maatschappelijke effecten.

Verenigingen en vrijwilligers

Om de slagkracht van verenigingen en organisaties, met zijn vele vrijwilligers, zo groot mogelijk te laten zijn, is het beperken van regels waar mogelijk van essentieel belang. Het ondersteunen van verenigingen en organisaties met deskundigheid en door hen in verbinding te brengen met andere organisaties evenzo.

Samenwerken

Het faciliteren en stimuleren van een maatschappelijk betrokken aanpak bij verenigingen door samenwerking tussen verenigingen, zorginstellingen, onderwijs, bedrijfsleven en gemeente staat voorop. Het doel is om zwakkeren in de samenleving in verbinding te brengen met sport en cultuur. Denk hierbij aan eenzame ouderen, mensen met een beperking, kinderen met autisme en kinderen in zijn algemeenheid "met een rugzak". Het leidt tot een win-winsituatie, waarbij leden van een vereniging zich sociaal inzetten voor deze mensen die daar enorm van genieten.

Vrijwilligers

Vrijwilligers, die zich met hart en ziel inzetten voor een ander, zijn een onmisbare schakel in de binding en leefbaarheid van de stad, wijken en dorpen. Vrijwilligersorganisaties nemen feitelijk publieke taken over door dienstverlening aan de gemeenschap. De gemeente dient dat te koesteren en waar mogelijk te ondersteunen.

Administratieve last

Wij zijn voorstander van het beperken van regelgeving rondom vergunningen voor evenementen waar dat kan.

Evenementenkalender

Het opstellen en actueel houden van een regionale evenementenkalender is van belang. Dat voorkomt dat evenementen ongunstig samenvallen en is tegelijkertijd de basis voor de promotie van evenementen.

Sport

Wij stimuleren het sporten van kinderen en volwassenen tot op hoge leeftijd. Het is van belang dat kinderen meer bewegen. Er is in toenemende mate sprake van obesitas en bestrijding en voorlichting is wenselijk. Ook voor ouderen is bewegen heel belangrijk. Voor hen verdient een laagdrempelige wijk- en dorpsgerichte aanpak de voorkeur.

Cultuur Compaan

In opdracht van de gemeente zet Cultuur Compaan zich in om inwoners actiever te laten deelnemen aan culturele activiteiten, zoals op scholen (basis en middelbaar), met ouderen, in de wijken et cetera. Dit is van groot belang. Wij stimuleren het verder ontwikkelen hiervan.

Kunst in de openbare ruimte

De gemeente stimuleert kunst in de openbare ruimte. Dit gebeurt bij voorkeur in samenwerking met lokale initiatieven of het bedrijfsleven. Voor kunstwerken die in opslag staan wordt actief een nieuwe bestemming gezocht.

Erfgoed

Cultureel erfgoed, in het bijzonder monumenten, wordt beschermd en behouden. Bovendien wordt dit levend gehouden door initiatieven als Open Monumentendag en de Erfgoedprijs.

Laagdrempeligheid

Waar mogelijk bevordert de gemeente de laagdrempeligheid van sport- en cultuurvoorzieningen om iedereen zoveel mogelijk de kans te geven er aan deel te nemen. Voor mensen, en in het bijzonder kinderen, met een kleine beurs faciliteert de gemeente een voorziening voor tegemoetkoming in de kosten. Sportaccommodaties dienen waar mogelijk multifunctioneel te worden ingezet en zijn toegankelijk.

Promotie

Door middel van citymarketing moet Roosendaal gepromoot worden als gastvrije stad. Het Citymarketingbureau speelt hierin een belangrijke rol. Dit krijgt een thuis in de nieuwe St. Jan, net als de VVV. Het verder ontwikkelen van het Leisurepark de Stok, in nauwe samenwerking met Designer Outlet Roosendaal, is belangrijk. Daarbij moeten we blijven zoeken naar de verbinding met de binnenstad. Ook de nieuwe wijk Stadsoevers, samen met de Kade, dient een goede rol te vervullen voor cultuur en sport. Zo kan de wijk hip en trendy gemaakt worden door activiteiten te organiseren op en rond het water. De VVV speelt een belangrijke rol in het promoten van toerisme in Roosendaal, de dorpen en de omgeving. Denk bijvoorbeeld aan het natuurgebied Visdonk, het landgoed Wouwse Plantage en het educatief centrum MEC Roosendaal, alsook de samenhang met de Brabantse Wal en het Buisse Heidegebied. Het goed onderhouden van bestaande wandel- en fiets- paden en het verder ontwikkelen ervan is ook van belang.

Hoofdstuk 2: Goed wonen, werken en leren

De tweede kernwaarde van het CDA is: Gespreide Verantwoordelijkheid. Dit betekent dat iedereen op zijn eigen manier een unieke bijdrage levert aan de samenleving. Door de samenwerking op te zoeken is het in onze gemeente goed wonen, werken en leren.

Wonen

Woonbeleid

Voor het bouwen en aanpassen van woningen en de bijbehorende woonomgeving dienen niet meer regels te zijn dan nodig is. Hierbij zorgen we voor een zo breed mogelijke betrokkenheid van de inwoners. Aan de hand van de ambities in de Omgevingsvisie wordt het Omgevingsplan waar mogelijk flexibel ingericht.

Woningvoorraad

De gemeente dient de benodigde woningvoorraad voor alle inwoners, van jong tot oud en mensen met een beperking, adequaat te monitoren in overleg met de betrokken marktpartijen. Deze basisgegevens worden vervolgens benut om een langetermijnvisie te ontwikkelen die rekening houdt met de wijzigende woonbehoeften als gevolg van onder andere demografische ontwikkelingen. De komende jaren is bijzondere aandacht voor de verhouding tussen sociale huurwoningen en koopwoningen en voor de beschikbaarheid van starterswoningen, studentenwoningen en levensloopbestendige woningen.

Bouwen = samenwerken

Om optimale woningen en leefomgevingen te bereiken, is intensieve samenwerking nodig tussen overheid, woningcorporaties, onderwijsinstellingen, sociale instellingen en het bedrijfsleven.

Inbreiding versus uitbreiding

Het succesvolle beleid op het gebied van stedelijke transformatie en het bijbouwen binnen de bestaande stedelijke omgeving (inbreiding) wordt voortgezet. Dit is goed voor de ruimtelijke kwaliteit van de gemeente. In bescheiden mate wordt daarnaast ingezet op uitbreiding van de bestaande lintbebouwing in het buitengebied en op de in de Omgevingsvisie aangewezen stadsranden.

Leegstand tegengaan

Leegstaande panden, zoals van kantoren en scholen, worden zo veel mogelijk omgezet tot woningen. Ook dient de gemeente renovatieplannen dan wel nieuwbouwplannen van woningen in wijken en dorpen zoveel mogelijk te faciliteren. De gemeente faciliteert actief het omvormen van vrijgekomen agrarische bedrijfslocaties naar, bij voorkeur, een woonbestemming.

Levensloopbestendige woningen en voorzieningen voor ouderen

Wij vinden het belangrijk dat ouderen zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Zij hebben behoefte aan levensloopbestendige en zorggeschikte woningen. Voorzieningen moeten ook voor hen goed bereikbaar zijn. De gemeente wordt leeftijds- en dementievriendelijk ingericht. Voor wie het nodig heeft blijft goede zorg in een verzorgingshuis beschikbaar.

Starterslening

Voor starters die onvoldoende in staat zijn een eigen woning te kopen, blijft de starterslening in stand. De voorwaarden van de starterslening worden aangepast aan de ontwikkelingen op de woningmarkt. Het is van vitaal belang voor de leefbaarheid van onze wijken en dorpen dat jongeren er blijven wonen.

Stimuleringsregeling woon-werkkavels

Woon-werkkavels zijn lastig te verkopen omdat banken vanwege de bedrijfsbestemming geen gunstige hypotheek willen verstrekken, terwijl het grootste deel van de waarde van het perceel vaak in het woonhuis zit. Omdat deze kavels juist interessant zijn voor onze lokale middelgrote ondernemers, blijft de gemeente de verkoop van deze kavels stimuleren met een financiële regeling met bruikbare voorwaarden.

Studenten

De gemeente Roosendaal heeft de ambitie om steeds meer hoger onderwijs te huisvesten. Daar hoort bij dat studenten in Roosendaal moeten kunnen wonen. Vanwege het woningtekort in omliggende studentensteden kan Roosendaal ook interessant worden als woonplaats voor studenten die elders studeren. Dit kan leiden tot veel positieve effecten voor de gemeente.

Wonen in de dorpen

In de dorpen is de leefbaarheid van groot belang. In dat kader dienen er voldoende (starters)woningen te zijn en ook huisvestingsmogelijkheden voor ouderen met bijbehorende (zorg)voorzieningen. Een beleid en uitvoering, gericht op het blijven wonen in de dorpen, ook door de jongeren, is cruciaal, zodat o.a. winkels, verenigingsleven en dorpsscholen worden ondersteund.

Arbeidsmarkt

Iedereen doet mee

Meedoen in de samenleving is voor het welzijn van mensen van groot belang. Het CDA Roosendaal vindt dat iedereen in de samenleving erbij hoort. Voor de meeste mensen is betaald werk daarvoor de beste optie. Het CDA streeft naar een groot en zo breed mogelijk aanbod van banen op de arbeidsmarkt. Als betaald werk (nog) niet tot de mogelijkheden behoort, zijn opleidingstrajecten nodig om mensen te begeleiden naar werk. Vrijwilligerswerk en dagbesteding zijn essentieel in de samenleving.

Gemeentelijke inzet

De gemeente kan de economische ontwikkeling slechts in bepaalde mate beïnvloeden. Toch is een maximale gemeentelijke inzet voor banen noodzakelijk. Wie je ook bent en wat je achtergrond ook is: iedereen moet de kans hebben om aan het arbeidsproces deel te nemen. Daarom wil het CDA Roosendaal optimale randvoorwaarden scheppen om dat mogelijk te maken. Denk aan het begeleiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, het coachen van werkzoekenden en het voorkomen dat jongeren tussen wal en schip vallen. Sociale uitdagingen, zoals re-integratie en werk voor kansarme mensen passen uitstekend in het maatschappelijk verantwoord ondernemen waarbij ook armoede in beeld komt en mogelijk kan worden voorkomen.

Begeleiding

Het proces van transitie en herinrichting van het sociale domein, de adequate organisatie van de werkpleinen en de hervorming van WVS tot leerwerkbedrijf, staan voor het CDA ook de komende jaren centraal. Dit is de manier om mensen zinvol en actief te laten participeren in de samenleving. Het voorkomt dat intense, kostbare zorgtrajecten nodig zijn. Bovendien kan hiermee armoede worden voorkomen

Afstand tot de arbeidsmarkt

Het in stand houden en optimaal ontwikkelen van voorzieningen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door begeleiding en coaching in het huidige werk of naar zoveel mogelijk regulier werk of beschutte werkplekken. De WVS neemt in het veld van de arbeidsparticipatie een cruciale plaats in.

Werkplein

Het Werkplein gaat efficiënt om met zoekvragen in het arbeidsveld. Iedereen met een afstand tot de arbeidsmarkt (denk aan langdurig werklozen, mensen met een beperking, kwetsbare jongeren en ex-wajongers) kan hier terecht. Tegelijkertijd ondersteunt het Werkplein leerwerkprojecten bij bedrijven voor mensen met een uitkering

Van school naar werk

Extra zorg voor jongeren van het VMBO praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in de vorm van begeleiding naar (stage)werkplekken is nodig. Samenwerking met onderwijsinstellingen en bedrijfsleven is hierbij cruciaal. Voor jongeren die 18 jaar worden en dan niet meer vallen onder de jeugdzorg, moet de overgang van 18- naar 18+ goed geborgd worden.

Logistiek

Wij zetten graag een logistiek platform in om samen met logistieke ondernemers en het onderwijs te komen tot een praktische leerwerkomgeving die werkzoekenden opleidt naar banen in de logistieke sector (met name in de e-commerce).

Werk Op Maat-banen

De gemeente blijft inzetten op “werk-op-maat banen”, zoals het schoonhouden van stad en dorpen. Deze mensen zijn ambassadeurs van de gemeente.

Werkloosheid

Het CDA Roosendaal realiseert zich dat de mogelijkheid bestaat dat niet iedereen een betaalde werkomgeving vindt. Juist dan zijn vrijwilligerswerk en dagbesteding zinvol om de betrokkenen een goed gevoel te geven. Het CDA Roosendaal zet zich daar maximaal voor in. Het uitgangspunt moet altijd zijn dat dit onderdeel uitmaakt van een traject naar betaald werk.

Economie

Vestigingsklimaat

Het vestigingsklimaat van onze gemeente moet goed zijn. Dit geldt voor MKB-bedrijven, voor bedrijven op de bedrijventerreinen en voor zelfstandige winkeliers. Deze laatste groep bepaalt mede het succes van de aantrekkelijkheid van onze stad en onze dorpen. Al deze ondernemers ervaren regeldruk en bureaucratie als belemmerend: dit moet worden teruggedrongen.

Samenwerken: de vier O's

Ondernemingen, onderwijsinstellingen, ondernemende burgers en de overheid bepalen samen het succes van de gemeente.

Eerlijk en duurzaam

We stimuleren een eerlijke en duurzame economie, waarbij iedereen zoveel mogelijk meeprofiteert van het werk dat verzet wordt en waarbij aandacht is voor het milieu.

De kracht van Roosendaal

In de eerste plaats wordt maximaal gebruik gemaakt van de kennis van bestaande lokale bedrijven. Dat betekent ook dat we alleen externe adviezen inhuren als het niet anders kan.

Loket

Er is en blijft één ondernemersloket waar bedrijven al hun vragen kunnen voorleggen.

Binnenstad

Het CDA Roosendaal zet in op het verder ontwikkelen van een compacte, aantrekkelijke binnenstad met een goede verblijfswaarde. Dit is het vervolg op het ingezette beleid na het adviesrapport “De gezonde stad”. De complementariteit met Leisurepark De Stok is een punt van aandacht. Door het realiseren van woningen in voormalige winkels in en rondom de compacte binnenstad wordt leegstand tegengegaan, wordt de ruimtelijke kwaliteit verbeterd en wordt tegemoetgekomen aan de behoefte aan meer woningen.

Startende ondernemers

De gemeente Roosendaal biedt optimale steun aan startende ondernemers, onder meer door het bevorderen van kennisuitwisseling tussen nieuwe en ervaren ondernemers. Van groot belang is dat startende ondernemers de beschikbaarheid hebben over een betaalbare werkruimte. Initiatieven voor starters zoals Workhouse worden optimaal gefaciliteerd.

Innovitapark en EKP-gebouw

Het Innovitapark wordt verder ontwikkeld als broedplaats voor innovatieve ondernemers op het gebied van gezond leven, welzijn en zorg in Stadsoevers. Dit gebeurt in samenwerking met onder andere Curio, CIOS en Avans Hogeschool. Het EKP-gebouw wordt verder ontwikkeld als broedplaats voor duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Als er op termijn geen geschikte marktpartij kan worden gevonden die het EKP-gebouw wil overnemen, worden de gebruikers van het Innovitapark tevens ondergebracht in het EKP-gebouw. Het EKP-gebouw wordt dan door de gemeente doorontwikkeld als Innovitapark 2.0 waar ook de gebruikers op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen welkom blijven. De ruimte die dan zou vrijkomen op de plek van het huidige Innovitapark wordt ingezet om de mogelijkheden voor nieuwe woonvormen op Stadsoevers uit te breiden.

Differentiatie

Roosendaal is een logistieke hotspot. Maar we mogen niet vergeten dat er in onze gemeente ook vele prachtige bedrijven in andere sectoren actief zijn. Wat nog teveel ontbreekt, is werkgelegenheid voor hoogopgeleiden. Daarom zet de gemeente de komende jaren in de eerste plaats in op het aantrekken van ondernemers in deze sector.

Ondernemen in de dorpen

Wij vinden het een goed idee om te onderzoeken of een bedrijfsverzamelgebouw in de dorpen van toegevoegde waarde is voor plaatselijke ondernemers. Ook los daarvan worden ondernemers in de dorpen waar nodig ondersteund om in het dorp actief te kunnen blijven.

Bedrijven en bedrijventerreinen

Inspelen op behoeften

Het CDA Roosendaal wil innovatieve bedrijvigheid en bedrijven waar hoger opgeleiden kunnen werken aantrekken. Het ondernemerschap in onze gemeente wordt veelzijdiger door onder meer productiebedrijven en bedrijven voor recycling van stoffen (de circulaire economie). Ook willen wij ons maximaal inzetten om meer opleidingen voor ambachten, technisch personeel en zorgpersoneel naar Roosendaal te halen. Zo dragen we ons steentje bij aan de noden op de arbeidsmarkt.

Duurzaam ondernemen

Naar onze mening moet op bedrijventerreinen vol worden ingezet op facilitering van duurzaamheid, bijvoorbeeld door zonnepanelen en een waterstofstation op Borchwerf.

Ondernemersfonds

Het ondernemersfonds is een belangrijk instrument om de aantrekkelijkheid van bedrijventerreinen te bevorderen, zoals een schoon en veilig bedrijventerrein. Dit is een goed voorbeeld van hoe ondernemers zelf succesvol het initiatief kunnen nemen met betrekking tot onderhoud en beveiliging van het bedrijventerrein.

Parkmanagement

Parkmanagement moet worden bevorderd. Het levert ons kwalitatief goede en veilige bedrijventerreinen op.

Agrarische sector en platteland

Balans

Het CDA hecht grote waarde aan een vitaal platteland met een gezonde balans tussen werken, wonen, recreëren en natuur. De leefbaarheid op het platteland is vooral afhankelijk van een gezonde agrarische sector.

Transitie

De agrarische sector zit in een transitie. Waar ruimtelijk en milieutechnisch mogelijk, wordt de sector ondersteund in de ontwikkeling naar een duurzame concurrentiebestendige toekomst. Het CDA Roosendaal heeft in dit kader aandacht voor ontwikkelmogelijkheden, zoals voor kringlooplandbouw, teeltondersteunende voorzieningen, huisvesting voor seizoenarbeiders en arbeidsmigranten, zorg- en kampeerboerderijen en maximum grootte van bebouwd oppervlak in relatie tot een ruime maximum grootte van bouwblokken voor meer ruimte voor dierenwelzijn, - gezondheid en veiligheid.

Vrijgekomen agrarische bedrijfslocaties (VAB's)

In de agrarische sector vindt een schaalvergroting plaats, waarbij meerdere agrariërs de bedrijfsactiviteiten beëindigen. Bedrijfswoningen kunnen worden omgezet naar plattelandswoningen en er dienen ook passende functies te zijn voor vrijkomende agrarische bebouwing. Waar wenselijk wordt sloop van leegstaande gebouwen bevorderd. Recreatie en toerisme in het buitengebied worden bevorderd in goed overleg met betrokkenen.

Klimaatverandering

De klimaatverandering heeft grote gevolgen voor het platteland. In overleg en samenwerking met betrokken partijen, zoals landbouworganisatie ZLTO, waterschap Brabantse Delta en terreinbeheerders, worden maatregelen getroffen om water zoveel mogelijk vast te houden en te bufferen. Overstorten van rioleringen naar openbaar oppervlaktewater bij stad en dorpen bij vooral intensieve buien dienen tot het uiterste te worden beperkt om vervuiling in de voedselketen uit te sluiten.

Natuur en landschap

Het CDA Roosendaal hecht een groot belang aan het in stand houden en waar mogelijk versterken van natuur en landschap in het buitengebied. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van subsidiemogelijkheden van Rijk en Provincie, al dan niet in cofinanciering. Met betrekking tot de mogelijkheden vindt overleg met natuur- en milieuorganisaties, ZLTO en betrokken agrariërs plaats.

Onderwijs

Goed onderwijs

Het CDA Roosendaal hecht een groot belang aan goed onderwijs, waarbij kinderen en jongeren zich prettig voelen en goed voorbereid worden op een plek in de samenleving. Goed onderwijs biedt alle

kinderen en jongeren de kans om hun talenten te ontwikkelen en uit te groeien tot volwaardige en betrokken inwoners. De invloed van de gemeente op de inhoud van het onderwijs is niet groot, maar de gemeente heeft wel een belangrijke faciliterende rol. Alle kinderen en jongeren, ook zij die opgroeien in (relatieve) armoede, behoren volop mee te kunnen doen.

Voortgezet en hoger onderwijs

De afgelopen jaren zijn de mooie en zeer functionele nieuwe gebouwen van het Jan Tinbergen-College, Curio en het Da Vinci-College in gebruik genomen. Momenteel wordt er gewerkt aan de nieuwbouw voor het Norbertus Gertrudis-lyceum in de Lyceumlaan en de Norbertus Gertrudis-mavo aan de Vincentiusstraat. Daarnaast is de tweejarige HBO-opleiding ADA (Associate Degrees Academie) van Avans Hogeschool/HZ University of Applied Sciences in Roosendaal gevestigd. Roosendaal beschikt over een goed gekwalificeerd voortgezet onderwijs en dat dient te worden gehandhaafd en verder te worden ontwikkeld. Tegelijkertijd is het goed om de mogelijkheden te onderzoeken om meer HBO-opleidingen naar Roosendaal te halen.

Realiseren van IKC's (Integraal KindCentra)

Het CDA Roosendaal vindt het primair onderwijs van groot belang. Er zijn in onze gemeente een aantal scholen toe aan nieuwbouw dan wel vernieuwbouw om te komen tot een toekomstbestendig onderwijs. Dit is een goed moment om te starten met het opzetten van IKC's. Het CDA Roosendaal hecht een groot belang aan de ontwikkeling van integrale (school)voorzieningen voor kinderen van 0 tot 13 jaar, tot aan het voortgezet onderwijs. Hierbij wordt inclusief onderwijs gefaciliteerd. Vroegschoolse educatie is, in samenwerking met de integrale aanpak in het onderwijs van kinderen, al jaren een belangrijke trend en heeft een herkenbare plaats binnen integraal kindcentra.

Extra zorg voor kinderen en jongeren die dat nodig hebben

Wij vinden het van zeer essentieel belang dat jeugdzorg nauw betrokken is bij onderwijsinstellingen. Niet alleen voor kinderen en jongeren die een extra steun in de rug nodig hebben maar ook op het gebied van preventie. Een nauwe relatie en korte lijnen tussen scholen en jeugdzorg zijn belangrijk om extra zorg te verlenen voor die kinderen en jongeren die dat nodig hebben. De school is immers vaak een van de eerste plekken waar een kind om hulp vraagt. Zowel de scholen als de jeugdzorg dienen zich verantwoordelijk te voelen voor het welbevinden van kinderen en jongeren. Hierbij dient ook veel aandacht uit te gaan naar preventie.

Scholen en hun omgeving

Er dient continue aandacht besteed te worden aan de buurt van de scholen. Deze moeten kindvriendelijk en veilig zijn. De gemeente dient maximale aandacht te besteden aan een goede bereikbaarheid van scholen in onze stad en onze dorpen. Bij leerlingenvervoer staat het belang van het kind voorop. Ook is voldoende parkeergelegenheid bij basisscholen belangrijk voor ouders die hun kinderen met de auto brengen en halen. Rondom scholen geldt altijd een 30 kilometer-zone.

Onderwijs in de dorpen

De gemeente stimuleert het proces dat de huidige scholen in de dorpen behouden blijven, daartoe is een goede samenwerking tussen gemeente, scholen en schoolbesturen van belang.

Samenwerking

Een nauwe relatie tussen scholen en bedrijven, zoals het lokaal herinvoeren van een maatschappelijke stage, is aangewezen.

Toezicht

Schoolverzuim dient zo laag mogelijk te zijn. De controle op de leerplicht dient efficiënt te zijn.

Hoofdstuk 3: Goed verzorgen

De derde kernwaarde van het CDA is: Rentmeesterschap. Dit betekent dat we goed zorgen voor elkaar en voor onze leefomgeving.

Duurzaamheid

Rentmeesterschap

Het CDA Roosendaal ziet het als haar plicht om een betere gemeente door te geven aan onze kinderen en kleinkinderen. Daarom kiezen we heel bewust voor een extra impuls richting een duurzame toekomst. Er zijn vele goede duurzame ontwikkelingen in onze gemeente, echter, een extra (financiële) impuls is noodzakelijk. Het tempo tot verduurzaming ligt nog te laag. Het CDA onderschrijft de 17 SDG (Sustainable Development Goals) doelstellingen van de Verenigde Naties en waar mogelijk dient Roosendaal er een bijdrage aan te leveren.

Bevorderen van energiebesparing en verduurzaming

Op het gebied van energie is een transitie, een structurele verandering, nodig om de nationale en internationale doelstellingen te halen.

Monitoren

We geven duurzaamheid bestuurlijk een hogere prioriteit door het stellen van concrete (deel)doelstellingen en het jaarlijks monitoren en evalueren van de resultaten.

Stimuleren

We stimuleren bewoners, bedrijven en instellingen tot een duurzame aanpak. Denk aan afvalbeperking en energiebesparing en het faciliteren van kennisoverdracht. Goede voorlichting op scholen en samenwerking met bijvoorbeeld het Milieu Educatief Centrum en de Stichting Energietransitie Roosendaal zijn hierbij nodig.

Brandstof

Waar mogelijk worden fossiele brandstoffen vervangen door groene brandstoffen en wordt het gebruik van delfstoffen zoveel mogelijk beperkt. De gemeente dient het recyclen van stoffen maximaal te bevorderen, onder andere door een actieve deelname aan de Biobased Delta voor Zuidwest Nederland.

De inwoner meenemen

Duurzame initiatieven van bewoners of groepen bewoners worden gestimuleerd en beloond. We richten een stimuleringsfonds (eventueel in samenwerking met de provincie) en een Roosendaalse Energie Coöperatie op. Duurzame woningen stellen we open als voorbeeldwoningen en we maken gebruik van duurzaamheidsambassadeurs. Het is belangrijk om woningstichtingen en andere woningeigenaren actief te stimuleren om het bestaande oudere woningaanbod te verduurzamen.

Verbinden

We vinden het belangrijk om alle partijen te verbinden. Dat geeft particulieren, woningstichtingen, scholen, verenigingen, afvalverwerkers, bedrijven en gemeente de gelegenheid om gezamenlijk “meters te maken”.

Vervoer

We stimuleren wandelen en fietsen door goed onderhoud van voet- en fietspaden en de aanleg van routes. Dit doen we niet alleen in onze eigen stad en dorpen, maar bijvoorbeeld ook naar Bergen op

Zoom en Etten- Leur. Wij bevorderen het gebruik van de (elektrische) fiets. En we stimuleren het gebruik van elektrische voertuigen door te zorgen voor meer oplaadpunten in de stad, de dorpen en op de bedrijventerreinen. In samenwerking met de provincie streeft de gemeente naar het inzetten van elektrische bussen in Roosendaal. Projecten als elektrische deelauto's voor ambtenaren en een elektrische shuttlebus op Leisurepark De Stok verdienen navolging. Roosendaal blijft voorop lopen waar het gaat om waterstof als nieuwe brandstof.

Energiescan en energielening

Wij zijn voorstanders van het faciliteren van energiescans voor woningen en gebouwen (bijvoorbeeld kantoren en scholen). Inwoners kunnen gratis een energieadvies krijgen met daarin de meest geschikte energiemaatregelen. Ook de koppeling met de bestaande duurzaamheidslening kan hierin worden meegenomen zodat een concreet uitvoeringsplan ontstaat

Duurzaam wonen

Nieuwe woningen moeten energiezuinig en indien mogelijk energieneutraal zijn. Daar waar mogelijk zonder aansluiting op het aardgasnet. Zoveel mogelijk woningen worden aangesloten op het warmtenet van DER (Duurzame Energiebedrijf Roosendaal).

Duurzame energie

Het CDA Roosendaal vindt het faciliteren van de productie van duurzame energie via bijvoorbeeld zonnepanelen heel belangrijk. De aanleg van grote oppervlaktes met zonnepanelen door particuliere initiatieven, energiecorporaties of bedrijven kan met de komst van de Omgevingswet sterk worden gestimuleerd. Het CDA Roosendaal wil ook een plan ontwikkelen om als gemeente de financiering op te nemen voor het plaatsen van zonnepanelen op woningen, waarbij huiseigenaren de lening verspreid over zeven jaar terugbetalen. Zonnepanelen worden eerst en vooral toegepast in de bebouwde omgeving en zo min mogelijk in landelijk gebied.

Het goede voorbeeld

Onze gemeentebouwen worden van zoveel mogelijk duurzaamheidsvoorzieningen voorzien.

Afval

Recyclen

De scheiding van afvalstoffen en het hergebruik van stoffen moet worden verbeterd. Die omslag bereiken we alleen als alle partijen (particulieren, woningstichtingen, verenigingen, afvalverwerkers, bedrijven en de gemeente) de handen ineenslaan. De gemeente heeft daarbij een belangrijke coördinerende en faciliterende rol.

Wijze van inzamelen

Op basis van gedegen onderzoek wordt een nieuw gecombineerd systeem van bron- en nascheiding geïntroduceerd om tot een optimaal resultaat te komen.

Bewustwording

Wij bevorderen het nog beter scheiden van huishoudelijk afval. De doelstellingen van het Landelijk Afvalbeheer Plan worden nog niet gehaald. Dat vereist een extra inspanning. Het scheiden van afval verbetert ook het duurzaamheidsbesef.

Zwerfafval

Rondzwervend vuil is voor veel inwoners van onze gemeente een grote ergernis. De gemeente zet stevig in op de bestrijding van zwerfafval. Het CDA Roosendaal is voorstander van statiegeld op plastic en blik.

Zorg

Zorg dichtbij

In de zorg draait alles om het vertrouwen dat mensen in een kwetsbare fase, door ziekte of ouderdom, in goede handen zijn van toegewijde verpleegkundigen en artsen, die de zorg voor de patiënt altijd voorop stellen. Omdat we steeds ouder worden, wordt ook de zorg voor elkaar, en daarmee de mantelzorger, belangrijker. Dit gebeurt in de familie of in kleinschalige voorzieningen in de buurt. Het CDA Roosendaal stimuleert deze nabije zorg en ondersteunt mantelzorgers in het zware werk dat ze doen. De grote veranderingen in de zorg hebben in de afgelopen jaren veel gevraagd van diverse betrokkenen. Desondanks moeten ouderen, chronisch zieken en gehandicapten altijd kunnen blijven vertrouwen op de zorg die ze nodig hebben. Dat is geen gunst, maar een oprechte en blijvende solidariteit met mensen die het vaak al moeilijk genoeg hebben.

Ouderenzorg

Goede ouderenzorg is voor ons een kwestie van beschaving. Het gaat om liefdevolle en waardevolle zorg, die veelal op kleine schaal kan worden georganiseerd. Wij willen dat er voor ouderen voldoende aandacht is, dat we eenzaamheid tegengaan en aandacht hebben voor gesprekken rond levensvragen en zingeving in de laatste fase van het leven. Ouderen moeten kunnen vertrouwen op goede zorg, waar ze ook verblijven, voor hen zelf en voor de mensen die voor hen zorgen. Ook de gemeente Roosendaal heeft te maken met vergrijzing, zodat dit steeds belangrijker wordt. Mensen moeten op een waardige manier oud kunnen worden. Ook ouderen die niet meer thuis kunnen blijven wonen, mogen blijven rekenen op goede zorg in een verzorgingstehuis, waar zorgverleners met hart en ziel werken. Er wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van de zorg en in voldoende personeel met een gedegen opleiding. Deze kwaliteitsverbetering vraagt om een andere manier van werken: kleinschalig, vraaggericht, innovatief en met meer vertrouwen en minder regels voor de zorgprofessional. De gemeente wordt leeftijds- en dementievriendelijk ingericht.

Langer thuis wonen

Alle ouderen in Roosendaal, onder wie de meest kwetsbare, moeten in staat zijn (of worden gesteld) op een kwalitatief goede manier thuis oud te worden. Ook als dit woningaanpassingen en 'zorg aan huis' vereist. Hiervoor moeten burgers, gemeente en woon-zorgaanbieders maximale inspanningen doen. Alle senioren moeten kunnen rekenen op optimale zorg en ondersteuning thuis, in het verpleeghuis en in het ziekenhuis. Van ouderen zelf mag worden gevraagd te anticiperen op langer thuis blijven wonen en bewust na te denken over wat zij belangrijk vinden met het oog op hun welzijn. De professionele zorg en ondersteuning moet beter aansluiten op de keuzes van mensen. Ouderen moeten zo lang als mogelijk de regie over hun eigen leven houden. Innovatie en nieuwe medische inzichten kunnen daarbij helpen en het persoonsgebonden budget kan een belangrijk instrument zijn om die zorg naar eigen wens in te richten.

De actieve oudere

De nieuwe lichter gepensioneerden heeft veel in huis! We houden hen graag actief betrokken bij de samenleving. Wij willen alle mensen die de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken een informatiepakket aanbieden waarin zij worden opgeroepen hun talent en kennis (als vrijwilliger) in te zetten voor de gemeenschap.

Mantelzorg

Mantelzorgers zijn de zachte kracht in de zorg voor ouderen, gehandicapten en chronisch zieken. Zij vinden het normaal om te zorgen voor een hulpbehoevend familielid of kennis. Wat zij doen is van onschatbare waarde, maar voor hen is de druk erg hoog. Beter ondersteuning van mantelzorgers is nodig, onder meer op het gebied van respijtzorg, dagopvang, coaching en training, huisvesting en goede communicatie. Mantelzorgers moeten goed in kaart worden gebracht zodat we hen kunnen betrekken bij het beleid van de gemeente waar zij een adviserende rol kunnen vervullen.

Mantelzorgers worden standaard bij het keukentafelgesprek betrokken. Er is specifieke aandacht nodig voor de jonge mantelzorger. Het bieden van laagdrempelige trefpunten en goede voorlichting zijn basisvoorwaarden.

Jeugdzorg

Het CDA Roosendaal heeft aandacht voor alle jeugdige bewoners. Aan kinderen, jongeren, ouders en verzorgers die dat nodig hebben, bijvoorbeeld door sluimerende armoede, bieden we extra zorg. Sinds de nieuwe jeugdwet krijgt de gemeente de kans om regie te voeren op de jeugdzorg en deze goed te regelen. Wij willen dat de gemeente de regie heeft en vooral coördineert bij ontsprende gezinnen en jongeren, waarbij onder meer jeugdzorg en politie betrokken zijn. Eén regisseur coördineert en verbindt organisaties, verenigingen en personen.

Generaties

Verbindingen tussen generaties zijn van groot belang voor de sociale cohesie. Succesvolle initiatieven die jong en oud verbinden worden uitgewisseld met gemeenten en organisaties.

Mensen met een beperking

Het CDA Roosendaal zet zich in voor mensen met een handicap of beperking zodat zij via maatwerk of algemene voorzieningen zoveel mogelijk mee kunnen doen in onze gemeente. In het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking heeft de gemeente er een aantal taken bij gekregen. Niet alleen op het gebied van zorg, maar ook op het gebied van toegankelijkheid van de openbare ruimte. De gemeente stelt samen met ervaringsdeskundigen, ondernemers en zorgverleners een actieplan op voor de uitvoering van het VN-verdrag, waarbij toegankelijkheid de norm is. Ook kunnen zij met ervaringsdeskundigen jaarlijks naar drukbezochte plekken gaan om hindernissen voor toegankelijkheid te signaleren en te verhelpen.

Eenzaamheid

Om eenzaamheid tegen te gaan, zetten wij in op het versterken van bestaande maatschappelijke en sociale verbanden zoals een buurtzorgteam. Wij zijn voorstander van het introduceren van het buddyteam naar een praktijkvoorbeeld uit de gemeente Rotterdam. Daar worden sociaal actieve ouderen als buddy aan een eenzame oudere gekoppeld. De eenzaamheid is daardoor flink teruggedrongen. Er komt een gemeentelijke aanpak van eenzaamheid, waarbij ouderen (maar ook jongeren) die in een isolement zitten of dreigen te raken regelmatig worden bezocht. Het onderwerp eenzaamheid komt bij elk 'keukentafelgesprek' aan de orde. De gemeente moet succesvolle projecten die eenzaamheid tegengaan uitwisselen met andere gemeenten en maatschappelijke organisaties

Zorg als wijknetwerk

Wij ondersteunen lokale en regionale initiatieven, waarbij buurten, verenigingen, bedrijven, kerken, et cetera met elkaar alledaagse zorg voor ouderen en zieken in hun eigen omgeving organiseren. Om het omzien naar elkaar in wijken en dorpen te bevorderen wil het CDA dat in elke wijk en dorp een buurtzorgteam actief wordt.

Bekostiging van zorg

Financiering van zorg loopt vaak niet via zorginstellingen, maar vindt plaats vanuit de zorgvraag. Het CDA Roosendaal is daarom groot voorstander van persoonsvolgende bekostiging. Zorgfinanciering die de mens centraal stelt zoals het persoonsgebonden budget (PGB) of een vouchersysteem waarmee zorg kan worden ingekocht wanneer een persoon daarvoor kiest.

Coördinatie

Het is belangrijk dat mensen omzien naar elkaar en vrijwillige organisaties sterk zijn. Het CDA Roosendaal heeft eerder aan het gemeentebestuur opdracht gegeven om meer coördinatie en

afstemming, ook in signalering en verwijzing, te realiseren. Het doel hiervan is dat partners in het veld elkaar beter weten te vinden. Omdat de gemeente de geldgever is in dit proces, vinden wij dat hier meer ambtelijke energie in gestoken mag worden. Een betere coördinatie zorgt dat nog efficiënter en meer doelgericht gewerkt wordt. Zo komen de beschikbare middelen bij de juiste instanties en de juiste bewoners. Omdat veel verschillende organisaties werkzaam zijn op het terrein van welzijn en zorg, is integraal werken belangrijk. Mensen moeten niet gehinderd worden door uiteenlopende zorgsystemen waar verschillende partijen verantwoordelijk zijn. De gemeente neemt de regie om samenwerking van professionals, waaronder zorgverzekeraars te versterken. Dit maakt een integrale aanpak in de buurt mogelijk. Daarmee waarborgt de gemeente goede bereikbaarheid en snelle doorschakeling waar nodig (24-uursbereikbaarheid, korte lijnen naar huisartsen en zorgorganisaties).

Wijkverpleegkundige

Het CDA Roosendaal gaat uit van de persoonlijke kracht en waardigheid van mensen. Natuurlijk houden we rekening met wat mensen niet kunnen, maar ons vertrekpunt is wat mensen wél kunnen. Dat vergt geen algemene regels maar maatwerk. Ook bij thuiszorg. Binnen de wijkverpleging kan nog meer vanuit het perspectief van de cliënt naar de zorgvraag gekeken worden, ook al gaat dit over de verschillende zorgdomeinen heen. De cliënt mag hiervan in de zorgvraag geen hinder ondervinden. Ook de wijkverpleegkundige moet bij het oordeel over hoeveel zorg iemand nodig heeft, goed kijken naar de fysieke en psychische draagkracht van de mantelzorger en dit afstemmen met de gemeente.

Verwarde personen en daklozen

De problematiek rondom verwarde personen en personen zonder vaste woon- of verblijfplaats wordt steeds groter. Als zij door wijken of dorpen zwerven kan dit een gevoel van onveiligheid geven. Er moet in elke regio daarom 24-uursopvang beschikbaar zijn. Gemeenten moeten hiervoor zorgen. Het CDA Roosendaal vindt dat met politie, GGZ, woningcorporaties en dag-en-nachtopvang een 'actieplan verwarde personen' opgesteld moet worden waarin ook aandacht is voor preventie.

Laaggeletterdheid

Laaggeletterden moeten de kans krijgen om aan vaardigheden te werken die zij nodig hebben om mee te kunnen doen. De gemeente kan samen met werkgevers en onderwijsinstellingen meer doen om laaggeletterdheid snel te signaleren en aan te pakken. De Bibliotheek VanNu speelt een belangrijke rol in taalontwikkeling voor nieuwkomers en laaggeletterden.

Huisartsenpost

Het CDA Roosendaal heeft zich afgelopen jaren ingezet om de Roosendaalse huisartsenpost open te houden en zal dit ook in de toekomst blijven doen.

Loket

Inwoners kunnen bij Wegwijs Roosendaal terecht voor alle (ondersteunings)vragen op het gebied van zorg. Wij vinden dat de gemeente bij problemen met een zorgaanbieder zelf de verantwoordelijkheid moet nemen en de inwoner niet slechts mag doorverwijzen.

Zorginnovatie

Innovaties kunnen de kwaliteit van zorg aanzienlijk verbeteren. De komende jaren zal het budget voor de zorg onder druk blijven staan. Het is daarom zaak om eventuele overschotten deels in te zetten voor innovatie in de zorg of innovatieregelingen met zorgaanbieders uit te breiden om vernieuwende ideeën op gang te brengen. Wij zijn voorstander van het gebruik van technologie ter ondersteuning of verbetering van de gezondheid en de gezondheidszorg (e-health). Patiënten en cliënten zijn dankzij e-health in staat om meer regie te nemen over hun zorg. Zelfmanagement staat bij zorginstellingen hoog op de agenda.

Vluchtelingen

De gemeente Roosendaal biedt een warm onthaal aan mensen die noodgedwongen voor oorlog en geweld zijn gevlucht en in Nederland een verblijfsstatus hebben gekregen. In samenwerking met de regio zorgen we ervoor dat een goede en snelle inburgering mogelijk is. Als de instroom van asielzoekers onverwacht sterk stijgt, faciliteert de gemeente waar mogelijk tijdelijke noodopvang. Vluchtelingenwerk Roosendaal is een belangrijke partner.

Hoofdstuk 4: Goed beschermen en besturen

De vierde kernwaarde van het CDA is: Publieke Gerechtigheid. Dit betekent dat we zorgen voor veiligheid en dat we behoorlijk besturen.

Veiligheid

Veiligheid is essentieel

Onze veiligheid is van groot belang. Het spreekt vanzelf dat we ons in onze eigen gemeente veilig moeten kunnen voelen en, belangrijker nog, dat we ook daadwerkelijk veilig zijn. Dit thema staat behoorlijk in de aandacht. Recent zijn veel berichten verschenen in de media over de toegenomen criminaliteit in onze regio die steeds moeilijker te handhaven is. Hier moet dan ook extra op worden ingezet.

Ondermijning

Ondermijning is een groeiend probleem. Met dit begrip bedoelen we dat criminelen invloed proberen te krijgen op de samenleving en haar inwoners, instellingen, bedrijven en bestuur. Het is van groot belang om te voorkomen dat dit slaagt.

Doeltreffend aanpakken van overlastgevers

Op gemeentelijk niveau moet geïnvesteerd worden in het handhaven van de veiligheid. Wij zijn voorstanders van een strenge en doeltreffende aanpak van overlastgevers door handhavers en wijkagenten

Terugdringen van drugsoverlast

Alle vormen van drugs zijn schadelijk voor de gezondheid. Het CDA is er dan ook fel tegen de legalisering van (soft)drugs. De coffeeshops blijven dicht en de lucratieve handel op straat moet streng worden aangepakt.

Optimaliseren van verkeersveiligheid voor alle verkeersdeelnemers

Als inwoners aangeven verkeersoverlast te ervaren, moeten zij gehoord worden door de gemeente. Reële klachten moeten leiden tot oplossingen. Gevaarlijke situaties vragen om een oplossing. Iedereen moet veilig deel kunnen nemen aan het verkeer.

Buurtpreventie

Wij blijven pleiten voor optimale ondersteuning van buurtpreventie. De ervaring leert dat de criminaliteit daalt in de wijken waar een buurtpreventieteam actief is. Het is daarom belangrijk dat in alle wijken en dorpen een buurtpreventieteam wordt opgericht en in stand wordt gehouden. De gemeente moet bevorderen dat er nauw wordt samengewerkt met de wijkagenten. De buurtpreventieteams moeten zo goed mogelijk ondersteund worden, bijvoorbeeld door het ter beschikking stellen van hulpmiddelen zoals herkenbare kleding en door het geven van training en onderwijs door professionals. De waarderingsavond voor buurtpreventisten houden we in stand. Deze mensen zijn de oren en ogen van de gemeente en daar mag waardering tegenover staan.

Handhaving

Het is in de eerste plaats de taak van de gemeente om de veiligheid te handhaven, uiteraard in samenwerking met politie en justitie. Als CDA Rosendaal staan wij voor zichtbare en aanspreekbare handhavers en wijkagenten en voor een strenge en doeltreffende aanpak van overlastgevers. De gemeente moet luid en duidelijk laten horen bij de hogere overheden dat er bij de politie en bij de rechtspraak onvoldoende capaciteit is voor het bestrijden van de toenemende criminaliteit in onze

regio. Ook op gemeentelijk niveau moeten we investeren: het is hard nodig dat er geld en personeel bijkomt.

Cameratoezicht

Het CDA Roosendaal is voorstander van het inzetten van cameratoezicht op plaatsen als de binnenstad, de Passerelle en andere 'enge plekken' of plekken waar veel overlast wordt ervaren. Cameratoezicht zorgt voor een afname van geweld en een toename van het veiligheidsgevoel. We pleiten daarom voor uitbreiding van cameratoezicht waar nodig. Het is ook belangrijk dat de beelden zoveel mogelijk bekeken worden. Daarvoor moet voldoende bemensing aanwezig zijn.

Drugs, coffeeshops

Het wordt hoog tijd dat de gemeente een innovatief en doeltreffend plan van aanpak ontwikkelt waardoor drugsoverlast wordt bestreden. Er moet meer budget worden vrijgemaakt en meer handhavingscapaciteit worden gecreëerd. Wij blijven stelling nemen tegen legalisering van softdrugs. Wij zijn nog steeds erg blij dat de coffeeshops verdwenen zijn uit Roosendaal. Grote overlast vanwege drugstoerisme is daardoor sterk gedaald en die overlast willen we niet terug. Er is nog steeds overlast door de verkoop en het gebruik van drugs op straat, maar het openen van een coffeeshop is daarvoor geen oplossing. De verschillende dealers die op straat actief zijn zullen daardoor hun lucratieve handeltje echt niet opgeven. Gebruikers zullen niet snel geneigd zijn om naar een coffeeshop te gaan omdat zij kunnen blijven afnemen bij de vertrouwde dealer die de drugs komt bezorgen. Bovendien bestaat de overlast van de handel in wijken ook voor een groot gedeelte uit de verkoop van harddrugs. De oplossing ligt in het identificeren van overlastgevers en hun werkwijzen en het ontwikkelen van een doeltreffende handhavingsstrategie om die te bestrijden. Drugs zijn schadelijk voor de gezondheid. Wij zijn erop tegen dat drugs vrijer toegankelijk worden gemaakt. Nu al is de gemeente sterk gericht op het oprollen van drugslabs en -kwekerijen. Deze lijn moet worden voortgezet, waarbij ook aandacht moet uitgaan naar criminelen die onze ondernemers in het buitengebied proberen te dwingen om hun panden ter beschikking te stellen. Het CDA Roosendaal wenst een meldpunt voor "louche activiteiten".

Alcohol

Naast drugs kan ook alcoholgebruik een negatief effect hebben op onze veiligheid. Daarom verdient ook alcohol aandacht bij het nastreven van een veilig Roosendaal. Dit vraagt om een specifieke aanpak. Immers is, anders dan bij drugs, de verkrijgbaarheid vanzelfsprekend en het gebruik gemeengoed geworden. In de eerste plaats moet de gemeente zorgen voor bewustwording. In samenwerking met de scholen wordt onze jeugd bijgebracht wat de gevaren van alcohol zijn en wat verantwoord alcoholgebruik inhoudt. Door in te zetten op preventie wordt overlast en gevaar door alcoholgebruik voorkomen. Horecaondernemers krijgen de handvatten om op een verantwoorde manier alcohol te verstrekken en worden hierop vervolgens goed gecontroleerd. Daarnaast zijn onze agenten op uitgaansavonden extra paraat zodat onze jeugd veilig kan uitgaan

Verkeer

De verkeersveiligheid is belangrijk. In de woonwijken en de dorpen geldt een lage maximumsnelheid. Toch maakt het wegverloop hard rijden op sommige plaatsen nog mogelijk. Dit moet zoveel mogelijk veranderen. De gemeente moet beter luisteren naar inwoners die stellen verkeersoverlast te ervaren. Zij dient te voorzien in een oplossing indien dit reëel is. Ook extra handhaven is noodzakelijk. Rondom scholen geldt altijd een 30 kilometer-zone. Waar mogelijk moet doorgaand verkeer worden geweerd uit de woonwijken.

Nieuwe bestuurders

Jongeren die hun rijbewijs halen worden door de gemeente uitgenodigd voor een terugkoment dat in het teken staat van EHBO en veiligheid.

Fietsers en voetgangers

Veilige fietspaden, voetpaden en oversteekplaatsen zijn essentieel. De kwaliteit van de paden is van cruciaal belang, zeker voor onze oudere inwoners. Daarnaast is het belangrijk voor mensen die minder mobiel of slechtziend zijn, dat er oog is voor de looplijnen van voetgangers, de doorstroom bij verkeerslichten en de intensiteit van routes. Fietsers en voetgangers moeten nu op diverse drukke punten in de gemeente te lang wachten voor een rood verkeerslicht. Dit levert gevaarlijke situaties op die kunnen worden opgelost door het invoeren van nieuwe verkeersregelininstallaties die prioriteit geven aan fietsers en voetgangers. Om het fietsverkeer naar de binnenstad te bevorderen, en daarmee autoverkeer waar mogelijk te weren, dient het gratis stallen in de fietsenstalling te worden gehandhaafd. Waar mogelijk moeten meer gratis stallingen voor fietsers worden gerealiseerd. Daarbij moeten de openingstijden van deze voorzieningen aansluiten op aanvangs- en sluitingstijden van de horeca en evenementen in de binnenstad.

Gevaarlijke stoffen

De gemeente moet er bij de hogere overheden voor pleiten dat het vervoer van gevaarlijke stoffen via spoorwegen binnen de bebouwde kom wordt beperkt en samen met hen zoeken naar alternatieven. Er moet onderzocht worden of het West-Brabantse spoortracé geschikt is voor de jaarlijkse toename van het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Ontsluiting van Tolberg

De wijk Tolberg ligt ingeklemd tussen twee spoorwegen en wordt vaak geteisterd door stremmingen vanwege storingen bij de spoorwegovergangen. Dit is een gevaarlijke situatie. De wijk Tolberg moet beter worden ontsloten. Het CDA Roosendaal heeft een bestemmingsreserve in het leven geroepen. De plannen voor het nieuwe ziekenhuis gaan gepaard met ondertunneling van de Willem-Dreesweg. Ook nadat het nieuwe ziekenhuis is gerealiseerd blijft de gemeente monitoren of er aanvullende verkeerskundige maatregelen rondom de Tolberg nodig zijn.

A58

De gemeente blijft zich inspannen om de A58 om de stad heen te leiden. Dit is goed voor het milieu en het verbetert de verbinding tussen wijken.

Kerncentrales

De veiligheid van kerncentrales, zoals die in Doel, wordt gemonitord door de bevoegde instanties. De gemeente houdt dit in de gaten, maar voorkomt bovendien via goede informatievoorziening dat inwoners onnodig bang worden.

Bestuur en financiën

Behoorlijk bestuur

Een eerlijke samenleving vraagt om een consistent gemeentelijk financieel beleid. Een groot deel van onze gemeentebegroting bestaat uit geldbesteding van de Rijksoverheid naar een bestemming waarop de gemeente niet altijd direct invloed heeft. Wij vinden dat de gemeente bewust met de financiële middelen dient om te gaan. Het CDA Roosendaal staat voor een bestuursstijl waarbij de gemeente inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen zoveel mogelijk faciliteert om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. In de regio vervult de gemeente Roosendaal een voortrekkersrol en waar wenselijk wordt samengewerkt met gemeenten in de regio. Daarnaast heeft de gemeente een sterke profilering nodig om de belangen van Roosendaal en de regio maximaal te behartigen. Daarbij hoort een deskundig College van B&W met een kritische gemeenteraad die het beleid en de kaders vaststelt en de controle op de uitvoering verricht.

Maximaal faciliteren en samenbrengen van partijen

De gemeente stimuleert initiatieven van algemeen belang van inwoners en organisaties van stad en dorpen. De gemeente heeft een slagvaardige, professionele en flexibele organisatie, gericht op deze dienstverlening. Wij vinden dat mensen middelen ter beschikking moeten krijgen zodat ze initiatieven ook daadwerkelijk kunnen uitvoeren.

Bewust omgaan met financiële middelen

Een beperkt deel van de geldbesteding komt uit lokale heffingen en belastingen. In beide gevallen is er sprake van belastinggeld, opgebracht door de inwoners en bedrijven. Het CDA Roosendaal vindt dat de gemeente bewust met de financiële middelen dient om te gaan, immers de gemeentelijke lasten zijn relatief hoog en dat is zorgelijk. Ook is een rechtvaardige verdeling tussen inwoners en bedrijven noodzakelijk.

Korte lijnen naar de provincie en het rijk

Wij zijn een partij met een sterke lokale verankering met als meerwaarde de korte verbindingen en contacten met “Den Bosch” en “Den Haag”. De lijnen zijn kort en de onderlinge samenwerking is goed. Dat maakt ons een waardevolle partij die lokale onderwerpen snel en effectief onder de aandacht kan brengen van de provinciale en landelijke politiek.

Politieke cultuur

De gemeenteraad is een constructieve samenwerking tussen coalitie- en oppositiepartijen, waarbij de gemeenteraad zich richt op de hoofdlijnen met het algemeen belang van onze inwoners en bedrijven voorop.

Ambtenarij

De gemeentelijke organisatie richt zich op het maximaal faciliteren van maatschappelijke organisaties en het samenbrengen van partijen om doelen te verwezenlijken. Organisaties die jongeren vertegenwoordigen worden betrokken bij beleid en uitvoering. Het is voor de gemeentelijke diensten en loketten belangrijk dat deze ook inzetten op uitbreiding van digitale faciliteiten, naast voldoende ruime openingstijden.

Verbonden partijen

Regionale samenwerking is wenselijk waar het een meerwaarde heeft voor onze gemeente. Het mag onze inwoners en bedrijven niet het gevoel geven dat de afstand tot de dienstverlening wordt vergroot. Betere, slimmere en goedkopere oplossingen vormen het uitgangspunt bij regionale samenwerking. De gemeente profileert zich als een krachtige gemeente met oog op ontwikkelingen in gemeente en regio, waarbij zoveel en efficiënt mogelijk gebruik wordt gemaakt van voorzieningen en mogelijkheden van de provincie, het Rijk en de EU.

Financiën

Een consistent en duurzaam financieel beleid met een sluitende begrotingen en voldoende reserves met een gezond weerstandsvermogen om tegenvallers op te vangen is altijd het streven. De gemeentelijke uitgaven en investeringen zijn geen doel op zich, maar dienen een maatschappelijk doel en worden daartoe kostenbewust ingezet. De reserves worden geëvalueerd om zeker te zijn dat er geen reserves te lang onbenut worden gelaten.

Heffingen

Onnodige gemeentelijke belastingen dienen te worden voorkomen. De riool- en afvalstoffenheffing, overige heffingen en leges zijn kostendekkend en niet meer dan dat. De gemeentelijke belastingen worden zoveel mogelijk beperkt en worden in ieder geval niet meer verhoogd dan het percentage van de inflatiecorrectie. Met een benchmark (vergelijking) met een aantal gemeenten van ongeveer dezelfde grootte wordt nagegaan hoe we tot beheersing en beperking van kosten kunnen komen. De

lokale lasten dienen eerlijk en rechtvaardig te worden verdeeld tussen inwoners en bedrijven. Inwoners met een laag inkomen en sociaal kwetsbare mensen worden ontzien door een (gedeeltelijke) kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen en waar nodig door tegemoetkoming door schuldhulpverlening en bijzondere bijstand. Dit uiteraard onder bepaalde voorwaarden.

Grondprijsbeleid

Om goed in te kunnen spelen op de situatie hanteert de gemeente een situationeel grondprijsbeleid. Verkoop en aankoop van grond wordt schriftelijk verantwoord richting de gemeenteraad.

Subsidiebeleid

In de afgelopen bestuursperiode is in de gemeente Roosendaal een nieuwe subsidiesystematiek ingevoerd. Deze wordt geëvalueerd om na te gaan of de maatschappelijke effecten die we nastreven met subsidiering nog steeds daadwerkelijk worden bereikt.